

ADVIESNOTA VOOR HET ALGEMEEN BESTUUR D.D. 5 JUNI 2026

VOORSTEL:

1. Kennis te nemen van de Jaarstukken 2025 Aquon en de Conceptprogrammabegroting 2027 Aquon;
 2. In te stemmen met het versturen van bijgaande zienswijze op de Conceptprogrammabegroting 2027 Aquon.
-

PROBLEEMSTELLING

Waterschap Aa en Maas is samen met 8 andere waterschappen eigenaar van het gemeenschappelijke waterschapslaboratorium Aquon. Aquon verricht monstername- en laboratoriumwerkzaamheden t.b.v. de kwalitatieve monitoring (KRW) van het watersysteem, de monitoring van de zuiveringsinstallaties, hydrobiologie (ecologie), waterbodemonderzoek, grondwater-onderzoek en t.b.v. handhavingsactiviteiten, calamiteiten en projecten.

Bijgaand ontvangt u ter kennisname de Jaarstukken 2025 Aquon (bijlage 1). Verder ontvangt u ter zienswijze de Conceptprogrammabegroting 2027 van Aquon (bijlage 2). Verder is ter informatie bijgevoegd de Kaderbrief 2027 (bijlage 3), waarin de uitgangspunten en ontwikkelingen staan die zijn gehanteerd en nader uitgewerkt in de Conceptprogrammabegroting 2027.

BEOOGD EFFECT

Middels de zienswijze geeft het waterschap aan het Algemeen Bestuur (AB) van Aquon een advies af ten behoeve van de definitieve besluitvorming over de Conceptprogrammabegroting 2027 door het AB van Aquon op 29 juni 2026.

ARGUMENTEN

Om de volgende reden wordt voorgesteld een positieve zienswijze (bijlage 4) af te geven:

2.1. *De conceptbegroting 2027 is realistisch*

De inhoud en vertaling van de Conceptprogrammabegroting 2027 is realistisch wat betreft de uit te voeren bedrijfsactiviteiten en de daarbij behorende financiën.

KANTTEKENINGEN/RISICO'S

Doordat de werkelijk te betalen deelnemersbijdragen jaarlijks nacalculatorisch worden vastgesteld, op basis van de werkelijke kosten van Aquon en de werkelijk afgenomen productie door de deelnemers, geldt ook voor 2027 dat de werkelijke deelnemersbijdrage af kan wijken van de begrote deelnemersbijdrage.

FINANCIËN/SUBSIDIES/PROJECTENBOEK

Net als voorgaande jaren bestaat zowel de Jaarrekening 2025 als de Conceptprogramma-begroting 2027 uit de volgende twee programma's:

- a. Programma 1: Laboratorium Aquon

Dit programma bestaat uit de reguliere laboratoriumactiviteiten.

b. Programma 2: Eigenaarsdeel GR Aquon

Dit tijdelijke programma bestaat uit de kosten inzake de ombouw, nieuwbouw en herinrichting van Aquon als gevolg van de door de eigenaren gemaakte strategische keuze tot centralisatie van de huisvesting. Hier worden ook de (personele) frictiekosten verantwoord als gevolg van de centralisatie.

Aangezien het programma “eigenaarsdeel” van tijdelijke aard is, worden er vanaf 2026 geen bijdragen meer gevraagd aan de deelnemers. Voor de transparantie is ervoor gekozen dit programma te blijven opnemen zolang de financiële afwikkeling nog loopt. Vanaf 2026 worden de te plegen uitgaven inzake het “eigenaarsdeel” gedekt uit de hiervoor in de jaren 2021-2025 door de deelnemers gevormde bestemmingsreserve (bevat eind 2025 nog bijna € 4,9 miljoen).

Onderstaand wordt nader ingegaan op de Jaarstukken 2025 en de Conceptprogramma-begroting 2027 van Aquon en de financiële gevolgen voor waterschap Aa en Maas.

1. Jaarstukken 2025 Aquon

De Jaarstukken 2025 bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening over het verslagjaar 2025. In onderstaande tabel staan de belangrijkste cijfers over 2025 voor Aa en Maas.

Waterschap Aa en Maas	begroot	realisatie	afwijking
<u>Productie</u>			
- reguliere productie (aantal verkooppunten)	2.000.000	2.117.222	+ 5,9%
<u>Financiën</u>			
- Reguliere productie (in €)	€ 4.523.000	€ 4.602.000	+ 1,7%
Prijs per verkooppunt (in €)	€ 2,26	€ 2,17	-/- 3,9%
<u>Overige kosten (in €)</u>			
- kosten Covid-bemonstering	€ 73.000	€ 75.000	
- opbrengst Covid ministerie	€ 73.000 -/-	€ 75.000 -/-	
- eigenaarskosten	€ 215.000	€ 215.000	

De reguliere productie is 5,9% hoger dan begroot en de daarmee samenhangende kosten 1,7% hoger dan begroot. Daarmee is de werkelijke prijs per afgenomen verkooppunt € 0,09 (3,9%) lager dan begroot. Voor de reguliere productie (excl. Covid-bemonsteringen) was in de Programmabegroting 2025 van het waterschap een budget opgenomen van € 4.520.000.

Door de hogere productie zijn de werkelijke kosten voor de reguliere productie (excl. Covid-bemonsteringen) uitgekomen op € 4.602.000. Doordat de werkelijke prijs per verkooppunt 3,9% lager is uitgevallen dan begroot en een deel van de werkelijke kosten is verantwoord ten laste van investeringskredieten (o.a. Omdisk/sensoring en renovatie rwzi Oijen), is over 2025 in de exploitatie een voordeel ontstaan op de

laboratoriumkosten van Aquon van ongeveer € 0,3 miljoen. Dit voordeel is verantwoord in het exploitatieresultaat van de Jaarrekening 2025 van het waterschap.

De Covid-bemonsteringen zijn budgettair neutraal opgenomen in de begroting en jaarrekening van het waterschap, aangezien naast de Aquon-kosten een even grote opbrengst van het ministerie van VWS wordt ontvangen. De in rekening gebrachte eigenaarskosten voor 2025 van € 223.000 zijn conform het begrote bedrag.

2. Conceptprogrammabegroting 2027 Aquon

Wat de laboratoriumbegroting betreft is de totale meetvraag voor 2027 van de deelnemers begroot op bijna 18,6 miljoen verkooppunten tegen 17,5 miljoen oorspronkelijk begroot voor 2026 (realisatie over 2025 was 18,1 miljoen en geactualiseerde meetvraag voor 2026 is 18,1 miljoen).

De begrote kosten voor 2027 komen uit op € 47,2 miljoen tegen € 43,7 miljoen voor 2026. De toename komt vooral door hogere personeelskosten vanwege een begrote cao-loonstijging van 3,8% en uitbreiding van de benodigde personeelsformatie (vooral bij de afdeling Chemie en de ondersteunende bedrijfsvoering (doorontwikkeling ICT en HRM)). Daarnaast is op alle out of pocket kosten een inflatiecorrectie toegepast van 2,2%. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 7.4 van bijlage 2.

Specifiek voor Aa en Maas geldt dat voor 2027 wordt uitgegaan van een reguliere meetvraag van 2.147.000 verkooppunten en daarmee samenhangende kosten van € 5.275.000. Voor Covid-bemonsteringen komt hier nog € 42.000 aan kosten bij. De totale begrote deelnemersbijdrage voor Aa en Maas is dan ook € 5.317.000. Voor de Covid-bemonsteringen ontvangt Aa en Maas, buiten Aquon om, een vergoeding van het ministerie van € 42.000. In de nog op te stellen begroting voor 2027 van waterschap Aa en Maas wordt rekening gehouden met netto Aquon-kosten van € 5.275.000.

BIJDRAGE DUURZAAM WATERSCHAP

n.v.t.

UITVOERING/VERVOLG

Na vaststelling van de zienswijze wordt deze naar Aquon gestuurd zodat het AB van Aquon deze kan betrekken bij de definitieve vaststelling op 29 juni 2026 van de Programmabegroting 2027.

COMMUNICATIE/PARTICIPATIE

n.v.t.

BIJLAGEN

1. Jaarstukken 2025 Aquon;
2. Conceptprogrammabegroting 2027 en meerjarenraming 2028 – 2031 Aquon;
3. Kaderbrief 2027 Aquon;

4. Concept zienswijze.

VERSIEDATUM

14 april 2026

AB-BESLUIT

Djuma zaaknummer: 774121

ONDERWERP: JAARREKENING 2025 AQUON EN CONCEPTPROGRAMMABEGROTING 2027
AQUON

AGENDAPUNT:

BESLUITNUMMER:

Het Algemeen Bestuur van waterschap Aa en Maas;

gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 14 april 2026;

gelet op het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regelingen;

gezien het advies van de commissie Waterketen en Duurzaamheid van 13 mei 2026;

B E S L U I T:

In te stemmen met het versturen van bijgaande zienswijze op de
Conceptprogrammabegroting 2027 van Aquon.

Aldus vastgesteld door het Algemeen Bestuur in zijn openbare vergadering
van 5 juni 2026,

de secretaris,

de dijkgraaf,

Peter Verlaan

Mario Jacobs